

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-539/11-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Kaplice, Omlenická 436
Sídlo:	Omlenická 436, 382 41 Kaplice
IČ:	00583782
Identifikátor:	600022315
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ludmilou Šimovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Místo inspekční činnosti:	Omlenická 436, 382 41 Kaplice
Termín inspekční činnosti:	16. a 18. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola, Kaplice, Omlenická 436 (dále jen škola) vykonává v tomto školním roce činnost základní školy (dále jen ZŠ). Sídlí v budově, která je majetkem města Kaplice. Ve škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání: 79-01-B/001 Pomocná škola (dobíhající obor), 79-01-B/01 Základní škola speciální (dále jen ZŠS), 79-01-C/001 Základní škola (dobíhající obor), 79-01-B/01 Základní škola (dále jen ZŠ).

Prostory oploceného areálu školy (zahrada) slouží pro oddechové aktivity a jako školní pozemek pro pracovní vyučování.

V tomto školním roce má škola 4 třídy, navštěvuje ji 51 žáků (ZŠ 47 žáků ve třech třídách, ZŠS 4 žáci v jedné třídě). Celková kapacita školy je tak využita na 72 %. Činnost školní družiny (dále jen ŠD) škola nevykonává, žáci mohou navštěvovat ŠD sousední ZŠ, kde je smluvně zajištěno i stravování žáků.

Vzdělávání v ZŠS probíhá v 7. ročníku podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) „Cesta za poznáním I, II“, v 10. a 11. ročníku podle vzdělávacího programu Pomocná škola č. j. 24035/97-22. V průběhu posledních let zajišťovala škola hlavně dovybavení učebnicemi, učebními a kompenzačními pomůckami. Budova školy je v dobrém technickém stavu, její údržbu zajišťuje majitel, tj. město Kaplice.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce i o postupu při přijímání ke vzdělávání. Žáky přijímá v souladu s platnými předpisy a zařazuje je do odpovídajících vzdělávacích programů. Průběžně sleduje vzdělávací potřeby žáků, zabezpečuje potřebné speciální služby a prostřednictvím vhodných kompenzačních, reedukačních a rehabilitačních pomůcek a prostřednictvím kvalifikovaných pedagogů zajišťuje vzdělávání žáků. Škola aktivně využívá praxí osvědčená podpůrná opatření, jako jsou kompenzační a rehabilitační pomůcky, prezentační a audiovizuální techniku, počítače, programy z výtvarné a pracovní oblasti (keramika, práce s textilem, práce s papírem). Žáci běžně pracují i s hlinou, textilem, papírem a využívají různé další výtvarné techniky. Učitelka se se svými žáky podle potřeby dorozumívá prostřednictvím alternativních nebo speciálních komunikativních metod. Potřebný pohyb nebo manipulaci s běžnými předměty si žáci rozvíjejí pomocí rehabilitačních a kondičních cvičení, či pobytů v přírodě. Minimální preventivní program je hlavně zaměřen na omezování rizikového chování, na komunikaci s dospělými, osobní bezpečí při cestě do školy a ze školy, ohleduplnost a slušné chování. Jeho součástí je i vedení žáků k osobní hygieně a k vzájemné pomoci a toleranci.

ŠVP ZŠS je po obsahové stránce kvalitně zpracován a je plně v souladu s příslušným RVP. Povinná vzdělávací nabídka školy je doplněna aktuálními zájmovými činnostmi, které škola využívá při účasti na kulturních a sportovních soutěžích, což podporuje a rozšiřuje kompetence v sociální gramotnosti a celkově vede ke zdravému životnímu stylu. Disponibilní hodiny využívá škola hlavně k rozšíření povinné výuky zejména v hlavních předmětech, ale i v oblasti speciálně pedagogické péče (řečová výchova nebo zdravotní tělesná výchova).

Organizace výuky v hospitovaných hodinách vycházela z postižení jednotlivých žáků a z potřeb deklarovaných v jejich individuálních vzdělávacích plánech (dále jen IVP). Žáci, vzhledem k velkému počtu ročníků ve třídě, pracovali hlavně ve skupině, ale i prostřednictvím individualizované výuky. Vyučující se snažila v plné míře uplatňovat kompenzační, reedukační a zejména rehabilitační metody. Průběžné výsledky žáků jsou hodnoceny slovně, na vysvědčení prostřednictvím širšího slovní hodnocení, v němž jsou shrnuty jejich dosavadní získané kompetence. Škola sleduje a vyhodnocuje prospěchový vývoj jednotlivých žáků, v případě potřeby přijímá adekvátní opatření. Důsledná snaha o uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům s ohledem na typ a hloubku postižení posilovala rozvoj sledovaných gramotností. Ve výuce byly využity audiovizuální i prezentační prostředky, žáci se orientovali v prostoru a doplňovali manipulaci slovním projevem. Efektivnost výuky podporovalo vhodné

propojování mezipředmětových vztahů zaměřené zejména na běžné denní činnosti a na manipulaci s běžnými nástroji. Jednotlivé gramotnosti žáků byly rozvíjeny hlavně prostřednictvím názorně-demonstračních a dovednostně-praktických metod spojených se slovním doprovodem vyučujících a s aktivním zapojením kompenzačních pomůcek. Pozitivní klima ve třídě vhodně ovlivňoval velmi pěkný vztah vyučující k jednotlivým žákům. Vzhledem k velkému počtu ročníků ve třídě i vzdělávání podle více vzdělávacích programů (SVP ZŠS, ŠVP ZV LMP) by bylo žádoucí doplnit do třídy asistenta pedagoga. Výrazně by se tím zvýšily možnosti individualizace vzdělávání ve třídě.

Pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při výuce i všech pořádaných činnostech škola zajišťuje bezpečné prostředí. Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je ošetřena ve školním řádu i dalších vnitřních dokumentech, se kterými jsou zaměstnanci, žáci i rodiče seznámeni.

Spolupráce s rodiči je založena především na každodenním vzájemném informování při přejímání žáků, hlavně o jejich aktuálním stavu, a na zprávách pro rodiče žáků v žákovských knížkách. Škola rovněž pravidelně organizuje třídní schůzky, nabízí rodičům individuální konzultace s vyučujícími. Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola rovněž pomáhá svým absolventům buď se zařazováním do běžného života, nebo se snaží zabezpečit možnost pokračovat v denním stacionáři, popř. se absolventy snaží umístit do chráněných dílen. Těchto možností je však v okolí školy málo a tak žáci s těžkým a hlubokým postižením zůstávají většinou v rodině.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení. Splňuje požadavek odborné kvalifikace, absolvovala funkční vzdělávání pro řídicí pracovníky, což přispívá k efektivnímu řízení školy. Komunikační a vnitřní informační systém má jasná pravidla (pracovní porady, pedagogické rady, plán práce, osobní informovanost, vnitřní směrnice). V koncepci a plánech školy jsou začleněny úkoly pro vzdělávání žáků ZŠS. Dokumentace školy je účelně a přehledně vedena. Zápisy o probíraném učivu v třídních knihách jsou průkazné, zachycují probíraná témata. Škola využívá elektronické vedení školní matriky. Strategie řízení školy pro vzdělávání žáků ZŠS je jasná, srozumitelná, stanovuje priority, které vedou ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání.

Školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (dále jen RVP). Dle aktuální situace škola zabezpečuje poradenské služby prostřednictvím školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, popř. další přizvaní pedagogové) a zprostředkovává další poradenské služby ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou (dále jen PPP) či Speciálním poradenským centrem (dále jen SPC). Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) s ohledem na zájmy a potřeby školy, zejména v oblasti sociální pedagogiky, speciální péče a využívání podpůrných opatření. Pedagogická rada se zabývá individuálními problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvoji osobnosti žáků.

Škola má přiměřené materiální i personální podmínky pro podporu vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). V ZŠS působí 1 učitelka, která splňuje kvalifikační předpoklady pro výuku v ZŠS. Žáci jsou vyučováni v 1 třídě, která pro daný počet žáků působí prostorově stísněným dojmem. Vybavení učebními pomůckami

a žákovským nábytkem odpovídá počtu žáků. Chybí však dostatečný prostor pro individuální činnosti a pro relaxaci žáků. Pro pohybové činnosti žáků využívá škola vlastní tělocvičnu a venkovní hřiště sousední ZŠ. Vybavení audiovizuálními prostředky, ICT, rehabilitačními a reedukačními pomůckami odpovídá počtu a možnostem žáků. Ve třídě je instalován počítač s dotykovou obrazovkou a s připojením na internet. Velkou část pomůcek pro práci se žáky si vyrábí učitelka svépomocí. Interiér školy je vyzdoben žákovskými pracemi, ve všech prostorách školy je čisto. Dílčím rizikem školy je absence bezbariérového přístupu, hlavně směrem k možnosti přijetí žáka s těžším tělesným postižením (v současné době takový žák školu nenavštěvuje). Tento problém má škola snahu řešit ve svých koncepčních záměrech ve spolupráci se zřizovatelem a majitelem budovy.

Škola v oblasti péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami úzce spolupracuje s klinickými psychology, PPP, SPC pro jednotlivé druhy postižení, s kontaktním krizovým centrem. Partnerská spolupráce školy (zřizovatel, ostatní školy ve městě, Městská policie, Policie ČR) napomáhá zkvalitňovat vzdělávání žáků.

Spolupráce s rodiči je založena na vzájemném informování o úspěšnosti nebo problémech při vzdělávání. Rodiče mohou školu navštívit v době konzultačních hodin učitelů, v době třídních schůzek, v den otevřených dveří nebo kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím. Důležité informace jsou zveřejněny i na webových stránkách školy. Ředitelka umožňuje školské radě přístup k informacím o škole, zejména k dokumentaci školy. Vzájemná součinnost školy, rodičů, partnerských institucí a organizací napomáhá dosáhnout stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2008 až 2010. Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za účetní uzavřené období let 2008, 2009 a 2010. Na financování výdajů na výuku i provoz školy se podílelo více zdrojů. Nejvýznamnější podíl tvořily finanční prostředky ze státního rozpočtu. Podíly finančních prostředků státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích v hodnocených obdobích měly klesající tendenci vzhledem k úbytku žáků. Další důležitý zdroj financování byly prostředky na provoz od zřizovatele. Škola získala další finanční prostředky ze státního rozpočtu z kapitoly MŠMT, a to v rámci národních rozvojových programů především na posílení mzdových prostředků. K pokrytí nutných provozních výdajů jsou zapojeny i vlastní příjmy, např. prostředky fondů, příjmy z příležitostných pronájmů nebytových prostor, úroků, které byly využity na pokrytí výdajů související se zájmovou činností školy. Současně škola obdržela na svoji činnost peněžní dary od sponzorů. V roce 2010 se škola zapojila žádostí o finanční podporu do výzvy „EU peníze školám“, kde klíčovými aktivitami jsou inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT a zvýšení kvality výuky zaměřené na rozvoj matematické gramotnosti. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých hodnocených letech hrazeno ze státního rozpočtu a bylo zaměřeno na nové metody práce, využívání PC a práce s interaktivní tabulí. Ve sledovaném období výše přidělených finančních prostředků státního rozpočtu umožnila nákup učebnic a učebních pomůcek na standardní úrovni.

V hodnocených letech hospodaření školy skončilo kladným hospodářským výsledkem.

Finanční prostředky poskytnuté právníkům osobě ze státního rozpočtu v letech 2008 až 2010 pokryly její základní potřeby, byly efektivně a účelně využívány k rozvoji osobnosti žáků a k realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání žáků ZŠS odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Posuzovaný školní vzdělávací program a učební dokumenty jsou zpracovány podle zásad stanovených v příslušném rámcovém vzdělávacím programu. Škola poskytuje vzdělávání a podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků v souladu se zásadami a cíli školského zákona a ŠVP.

Rovný přístup při přijímání ke vzdělávání, při zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce v průběhu vzdělávání a školní poradenství jsou na požadované úrovni.

Úroveň řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků odpovídá typu školy a vyhovuje jejím aktuálním potřebám a umožňuje realizovat stanovené strategické cíle a záměry rozvoje. Organizace vzdělávání vede k získání požadovaných kompetencí dětí a žáků dle školního vzdělávacího programu a umožňuje realizovat obsah vzdělávání. Formy a metody práce deklarované ve školním vzdělávacím programu jsou naplňovány.

Škola vytváří pro žáky ZŠS bezpečné prostředí, personální a materiální zajištění odpovídá počtu a možnostem žáků. Dílčím rizikem je absence bezbariérového přístupu.

Informační systém směrem k žákům, rodičům a ostatním partnerům je funkční. Spolupráce školy s partnery zlepšuje podmínky vzdělávání žáků.

Škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků, pomáhá jim aktivně při integraci do běžné společnosti. Bezpečnost dětí a žáků je zajištěna na požadované úrovni, škola podporuje jejich zdravý psychický i fyzický vývoj. Vhodné klima školy příznivě ovlivňuje rozvoj osobnosti žáků. Činnost školního poradenského pracoviště a partnerství s poradenskými centry, jsou cílevědomé a prospěšné pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola využívá pro realizaci svých vzdělávacích programů finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Jihočeský inspektorát České školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Jihočeského inspektorátu (csic@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 14. října 2011

(razítko)

Mgr. Antonín Dvořák, školní inspektor v. r. ....

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor v. r. ....

Bc. Libuše Komarovová, kontrolní pracovnice v. r. ....

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Kaplici dne 21. 11. 2011

(razítko)

Mgr. Miroslava Šimová, ředitelka školy v. r. ....

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.